

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU

Kanun Numarası : 7412

Kabul Tarihi : 22/6/2022

Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 28/6/2022 Sayı: 31880

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Türkiye Cumhuriyeti'nin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını sağlamaktır.

(2) Bu Kanun, İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlemektedir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Finansal faaliyetler:

1) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun,

2) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu,

3) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu,

4) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu,

5) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu,

6) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu,

7) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,

8) 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun,

kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

b) Finansal kuruluşlar: Finansal faaliyette bulunan tüzel kişileri, bunların şubelerini, irtibat bürolarını, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonlarını,

c) İFM: Ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen İstanbul Finans Merkezi Bölgesini,

ç) Kapsam dışı alan: İFM sınırları içerisinde yer alan, ofis alanı dışında kalan ve ofis kullanım amacı dışına özgülenmiş alışveriş merkezi, otel ve benzeri yerlerden oluşan alanı,

d) Katılımcı: Katılımcı belgesi alarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişileri, bunların şubeleri ile temsilciliklerini, adi ortaklıkları, irtibat bürolarını, bölgesel yönetim merkezlerini ve ulusal varlık fonlarını,

e) Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkânı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi,

f) Ofis alanı: Katılımcı belgesi almak suretiyle İFM sınırları içerisinde kullanılabilen, ofis kullanım amacına özgülenmiş bağımsız bölümlerden oluşan alanı,

g) Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi,

ifade eder.

Alan ve katılımcı belgesi

MADDE 3- (1) Ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen alan, bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütüleceği İFM olarak belirlenmiştir.

(2) Kapsam dışı alan hakkında 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler uygulanmaz.

(3) Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilir.

(4) Katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına, katılımcı belgesinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dâhil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Tek durak büro

MADDE 4- (1) Katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin ve onay gibi başvuruların yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur.

(2) Tek durak büroda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi hâlinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır.

(3) İFM’de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması hâlinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dâhil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Finansal hizmet ihracatı

MADDE 5- (1) Katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

(2) Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.

Vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler

MADDE 6- (1) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM’de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75’i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60’ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80’i gelir vergisinden müstesnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM’de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye’de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.

(3) İFM’de yer alan taşınmazların kiralınmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Ortak düzenlemeler

MADDE 7- (1) Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Katılımcıların kendi aralarında ve İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele ve muhabere hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.

(3) Katılımcıların kendi aralarında İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı personel istihdamı

MADDE 8- (1) İFM’de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

Taşınmazlara ilişkin düzenlemeler

MADDE 9- (1) İFM’de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM’de her tür ve ölçekteki mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(2) İFM yönetim planı ve işletme projesi, yönetici şirket tarafından hazırlanarak resen tescil ettirilir.

(3) Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM’de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir. Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yönetmelik

MADDE 10- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Kurumlar vergisine ve harçlara ilişkin ilave muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %75 oranı, kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de bulunan merkez ve şubelerinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl süreyle alınmaz.

Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar terkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

İstanbul Finans Merkezi Bölgesinin yönetilmesine dair geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 2- (1) İFM’de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti yirmi yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından yirmi yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılır.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Eki için tıklayınız.